

ВОДИЧ КОМИСИЈЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИСТРАГЕ

СВРХА Сврха овог водича Комисије за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом (Disability Royal Commission) је да пружи помоћ особама са инвалидитетом које су дошле као досељеници и избеглице да испричају своју причу. Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом очекује поднеске неговатеља и чланова породице особа са инвалидитетом, као и радника у том сектору, на пример заступника, радника за пружање помоћи и чланова друштвене заједнице.

Овај водич садржи пет информативних листова:

1. Шта је Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом?
2. Чиме се бави Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом?
3. Изјава Националног савеза за питања особа са инвалидитетом из етничких заједница о Комисији за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом
4. Како да припремите поднесак
5. Шта је насиље, злостављање, запостављање и експлоатација?

Пројекат финансира Министарство друштвених услуга (Department of Social Services)

Ауторско право © NEDA 2020

ТЕЛЕФОН: +612 6262 6867
ПОШТАНСКА АДРЕСА: PO Box 971,
Civic Square, ACT,
Australia 2608

Вебсајт: www.neda.org.au
Електронска пошта: ppo@neda.org.au

КАКО СЕ КОРИСТИ ОВАЈ ВОДИЧ

Овај водич ће помоћи особама са инвалидитетом које су дошле као досељеници и избеглице да испричају своју причу. Ови информативни листови ће бити постављени на вебсајт Националног савеза за питања особа са инвалидитетом из етничких заједница (NEDA – National Ethnic Disability Alliance) на више језика. Овај водич је написан на једноставном енглеском да би помогао људима да комисији доставе поднесак.

NEDA - ОПИС

Национални савез за питања особа са инвалидитетом из етничких заједница (NEDA - National Ethnic Disability Alliance) је национална организација за питања особа са инвалидитетом (DPO - Disabled People's Organisation) која промовише, штити и унапређује људска права својих чланова, а то су особе са инвалидитетом које су дошле као досељеници и избеглице. Већина нашег руководства су особе са инвалидитетом из културно и језички различитих средина (CALD). Ми смо чланови оснивачког одбора Аустралијске националне организације за питања особа са инвалидитетом (DPO Australia - Disabled People's Organisation), савеза четири националне организације за питања особа са инвалидитетом (DPO - Disabled People's Organisation) који финансира аустралијска савезна влада да заступа ставове особа са инвалидитетом и саветује владу/е и остале заинтересоване стране.

ШТА ЈЕ КОМИСИЈА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИСТРАГЕ О ПИТАЊИМА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ?

У Аустралији, комисије за спровођење истраге представљају највише тело за спровођење истрага о питањима од јавног значаја. Недавна испитивања и извештаји су показали да код особа са инвалидитетом постоји већа вероватноћа да буду изложене насиљу, злостављању, запостављању и експлоатацији него особе без инвалидитета. Резултати испитивања која спроведе ова комисија ће допринети информисању влада аустралијских држава и територија, институција и шире друштвене заједнице о спречавању и већем степену заштите особа са инвалидитетом од насиља, злостављања, запостављања и експлоатације у будуће.

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом ће испитати како:

- може да спречи насиље, злостављање, запостављање и експлоатацију и боље заштити особе са инвалидитетом
- могу да се успоставе најефикаснији поступци за извештавање, вођење истраге и реаговање у случајевима насиља, злостављања, запостављања и експлоатације
- може да се промовише свеобухватније друштво које ће подржавати самосталност особа са инвалидитетом и њихово право на живот без насиља, злостављања, запостављања и експлоатације. Испитивање ће обухватити све врсте насиља, злостављања, запостављања и експлоатације особа са инвалидитетом на различитим локацијама и у различитим ситуацијама.

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом је тело које делује независно од владе. То значи да особе са инвалидитетом и чланови њихових породица, њихови пријатељи, особе и организације које им помажу у томе могу слободно да обавесте комисију о насиљу, злостављању, запостављању и експлоатацији.

NEDA подстиче особе са инвалидитетом које су дошле као досељеници и избеглице да испричају своје приче о неправедном поступању према њима, а то могу да учине и чланови њихових породица и њихови заступници.

Комисија за спровођење истраге жели да сазна каква су искуства људи којима су нанета оштећења или повреде и који су доживели да се према њима неправедно поступа:

- у школама, у правосудном систему или имиграционом притвору
- у групном стамбеном смештају или на радном месту
- у њиховом дому

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом жели да чује шта је учињено да би се ваша ситуација решила и шта би, по вашем мишљењу, побољшало живот особа са инвалидитетом.

ЧИМЕ СЕ БАВИ КОМИСИЈА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИСТРАГЕ О ПИТАЊИМА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ?

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом прикупља информације кроз истраживања, јавна саслушања, исказе људи о личним искуствима и њихове поднеске, поверљиве састанке и друге форуме.

Поднесци: када можете да испричате своја искуства у поверењу одговарајући на одређена питања онлајн, телефоном, написмено или у видео/аудио снимку. Постоји и посебан информативни лист о поднесцима.

Јавна саслушања: када појединци имају прилику да испричају своја искуства и она буду законски призната, а од организација се тражи да доставе своје ставове о неком значајном питању.

Рад комисије за спровођење истраге ће бити завршен када комисија достави влади свој коначни извештај. У извештају ће бити изложено шта је комисија сазнала од особа са инвалидитетом и чланова друштвене заједнице, и биће дате препоруке за побољшања у друштву и системима пружања неге.

Поднесци заступника, радника за пружање помоћи, чланова породице и пријатеља могу да се пошаљу:

 Написмено преко нашег онлајн формулара на овом линку - [LINK/](#)

 Подношењем формулара преко овог линка - [LINK/](#) електронском поштом

 Позивом на 1800 517 199

 Снимањем искустава и слањем аудио или видео снимка на нашу адресу: GPO Box 1422, Brisbane QLD 4001.

За све информације о комисији за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом на језицима осим енглеског, погледајте www.neda.org.au

ИЗЈАВА НАЦИОНАЛНОГ САВЕЗА ЗА ПИТАЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ИЗ ЕТНИЧКИХ ЗАЈЕДНИЦА О КОМИСИЈИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИСТРАГЕ О ПИТАЊИМА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом ће најбоље разумети проблеме особа са инвалидитетом које су дошле као досељеници и избеглице и њихових породица ако их чује лично од њих.

Ово је прилика да испричате своја искуства која се пружа само једанпут у животу. Изградимо бољу будућност

NEDA је национална организација за питања особа са инвалидитетом (DPO - Disabled People's Organisation) која промовише, штити и унапређује људска права особа са инвалидитетом које су дошле као досељеници и избеглице.

NEDA зна да су особе са инвалидитетом које су дошле као досељеници и избеглице најстручније за сопствене животе. Ми смо те особе које треба да информишу добру праксу, допринесу доношењу бољих прописа и увођењу бољих услуга и система који ће бити свеобухватни, културно примерени и испуњавати различите потребе свих особа са инвалидитетом.

Ми желимо да створимо друштво које ће поштовати наша људска права и достојанство без обзира ко смо, шта радимо, одакле долазимо, у шта верујемо и/или који језик говоримо.

NEDA вас подстиче да Комисији за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом доставите поднесак на свом језику, ако вам је то лакше. Охрабљујемо вас да члановима комисије испричате каква искуства имате са неправедним поступањем према вама.

Такође вас охрабљујемо да нам кажете шта, по вашем мишљењу, треба да се промени или деси да бисте ви могли да живите живот који желите, равноправно са свим другим људима. Ако сматрате да се због вашег инвалидитета према вама поступа неправедно у области стамбеног смештаја, здравства, запошљавања, образовања, превоза или услуга за особе са инвалидитетом, онда то реците комисији за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом.

Комисији можете да испричате сва ваша искуства из свих области вашег живота. То укључује, али није ограничено на:

- > ваш дом и породицу
- > особу или службу која вам пружа услуге за особе са инвалидитетом
- > вашу школу, TAFE или факултет или другу образовну установу

- > локалне, државне или савезне владе и њихове програме или услуге
- > вашег лекара, болницу или друге здравствене службе
- > ситуације ван куће, на пример јавни превоз, ресторани или тржне центре и паркове.

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом жели да чује вашу причу.

Ако вам је потребна помоћ да испричате своја искуства, ступите у контакт са организацијом NEDA и ми ћемо вас повезати са неким у вашем крају ко може да вам помогне.

 02 6262 6867

 ppo@neda.org.au

КАКО ДА ПРИПРЕМИТЕ ПОДНЕСАК

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом (Disability Royal Commission) испитује на које начине можемо да спречимо доношење штете и неправедно поступање према особама са инвалидитетом. Комисија такође жели да сазна како, по вашем мишљењу, ситуација може да се побољша.

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом жели да чује ваша искуства као особе са инвалидитетом, која се односе на:

НАСИЉЕ – када вам неко наноси оштећење и повреде.

ЗАПОСТАВЉАЊЕ – када неко престане да вам пружа негу.

ЗЛОСТАВЉАЊЕ – када вас неко ниподаштава или искоришћава на нежељени начин.

ЕКСПЛОАТАЦИЈУ – када на послу не плаћају ваш рад или вас не цене као особу.

Комисија такође жели да прими поднеске заступника, радника за пружање помоћи, чланова породице и пријатеља.

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом ће платити тумаче или преводиоце.

Не морате да нам кажете своје име.

Поднесак можете да нам доставите на више различитих начина:

Писменим путем преко онлајн формулара који ћете наћи на <https://shareyourstorysubmission.disability.royalcommission.gov.au/> или ако нам пошаљете писмо на: GPO Box 1422, Brisbane QLD 4001

Електронском поштом на DRCenquiries@royalcommission.gov.au

Позивом на 1800 517 199 (9 ујутро – 5 после подне, од понедељка до петка, осим на националне државне празнике)

Ако снимите своја искуства и пошаљете нам аудио или видео снимак.

Додавањем фајла/ова притиском на дугме "Attach Files" (додајте фајлове) у формулару поднеска. Може да се дода највише 10 фајлова величине до 4 GB. Ако су аудио или видео фајлови већи од 4 GB, пошаљите их електронском поштом или их сачувајте на USB-у и пошаљите их нам – максимална величина једног фајла је 20 GB. Друга могућност је да снимак поставите на youtube и пошаљете нам линк.

Ако вам је потребна помоћ за додавање фајлова, контактирајте Комисију за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом на 1800 517 199 или електронском поштом на DRCenquiries@royalcommission.gov.au.

За све информације о комисији за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом на језицима осим енглеског, погледајте www.neda.org.au.

Можете да говорите или пишете на свом језику.

ШТА ЈЕ НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ, ЗАПОСТАВЉАЊЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЈА?

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом жели да чује искуства особа са инвалидитетом које су доживеле насиље, злостављање, запостављање и експлоатацију.

Комисија за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом је основана због тога што нам је познато да особе са инвалидитетом које су дошле као досељеници и избеглице понекад доживљавају:

НАСИЉЕ

Када вас неко физички повређује. На пример, ако вас неко гурне, зграби или удари.

ЗЛОСТАВЉАЊЕ

Када неко лоше поступа са вама. На пример, ако вас неко назива погрдним именима, виче на вас или вам прети и код вас изазива лош осећај или додирује ваше тело на начин на који ви не желите да вас додирују.

ЗАПОСТАВЉАЊЕ ЕКСПЛОАТАЦИЈА

Када вам неко не пружа помоћ на начин на који би требало да вам помаже. На пример ако вам се ускрађује храна, одећа или лекови; ако вам се забрањује да се виђате са својим пријатељима или члановима породице; ако вас остављају самог/саму или вам не помажу да се иштуширате или одете у тоалет.

Када вас неко искоришћава. На пример када неко узима ваш новац или исплате од Centrelink-а без ваше сагласности или знања или када вас неко искоришћава да би се он окористио.

Подношци заступника, радника за пружање помоћи, чланова породице и пријатеља могу да се пошаљу:

 Написмено преко нашег онлајн формулара на овом линку - [LINK](#)

 Снимањем искустава и слањем аудио или видео снимка на нашу адресу: GPO Box 1422, Brisbane QLD 4001.

 Подношењем формулара преко овог линка - [LINK](#)/ електронском поштом

 Позивом на 1800 517 199

За све информације о комисији за спровођење истраге о питањима особа са инвалидитетом на језицима осим енглеског, погледајте www.neda.org.au